

Újlaki Hangok

www.ujlakitemplom.hu

2023. karácsony

Henry Wadsworth Longfellow:

Karácsonykor a harangok

Karácsonykor a harangok
Oly édes dalát hallgatom,
Mind zúgják már az ég szavát:
„Legyen a földön békeesség!”

A templomok harangjai
Fennhangon együtt hirdetik,
Töretlenül szól énekük;
„Legyen a földön békeesség!”

De elvesztettem a reményt,
Mert a földön nincs békeesség;
Kigúnyolják szent dallamát:
„Legyen a földön békeesség!”

Ám zengő hangjuk ereje
Megnyugtatta a szívemet:
„Az Isten él, a jó remél,
S betölt mindent a békeesség!”

Hát zengjen, zúgjon dalotok,
Míg az új nap fel nem ragyog.
Csendüljön hangja örökké:
„Legyen a földön békeesség!”

Fordította: Kísszóközi Szánthó Lóránt

Áldott karácsonyt és
kegyelmekben gazdag
új évet kívánunk!

Az újlaki harangok történetéből

Kezdetben öt harangja volt templomunknak. Az eredeti harangok többször súlyosan megrongálódtak. 1877-ben a főváros (mint kegyúr) átöntette a sérült harangokat. Az ekkor készült harangok feliratát és ábrázolásait megőrizte a Historia Domus. A miseharang felirata ez volt: „Köpf István újlaki polgár költségén 1793 évben öntetett, átöntetett 1847 és 1877-dik években. Öntötte Walser Ferenc Budapest.” A több mint két mázsás harangon Sarlós Boldogasszony, Szent István király, Keresztelő Szent János és Szent Borbála képe volt látható. A jelzőharang felirata: „Öntetett 1832-ik esztendőben, átöntetett pedig 1877-ik évben. Öntötte Walser Ferenc Budapest.” A harangot a gyermekét karjaiban tartó Szűz Mária és Szent Flórián képe díszítette. Egy mázsánál valamivel többet nyomott. A harmadik harangot, mely nem egészen egy mázsa volt, 1894-ben újabba cserélték. Mindhárom harang megsemmisült az első világháborúban.

Az 1920-as évek első felében négy új harangot öntöttek a templom számára; a nagyharang a mai napig hirdeti Isten dicsőségét. A többi hármat elsodorta a történelem – de részben pótolta is újakkal. Jelenleg három harang van a toronyban. A nagyharang Szűz Mária tiszteletét hirdeti, felirata: „Könyörögj érettünk, örködjél felettünk Óh, Mária. Az újlaki hívek adakozásából készült 1924-ben Szokolay Antal plébános idején, öntötte Walser Ferenc Budapest.” A második harang felirata: „Szűz Szent Imre, István fia, ifjúságunk védangyala. 1943, Rákospalota”. A harmadik harang felirata: „Engesztelő Szent Margitunk, oltalmazd meg árva honunk! 1949”. A harangöntőnek csak a vezetékneve (Szlezák) olvasható. *Tarján Mária*

Karácsonyi harangok... Az újlaki hívek adakozásából készült két harang felszentelése 1924. december 21-én. *Fotó: Fortepan / Szelényi Pál*

Ha nálunk született volna...

Népszámlálás volt Betlehemben, –
így szól a Karácsony története, –
s akkor született meg egy istállóban
az Úr egy Fia, – Mária Gyermeke...

Nem volt, ki szállást adjon nekik.
Barmok lehelték rá a meleget.
Nem volt egy pólyája, egyetlen takarója,
Meséli a monda... Mert ott született!

De Cegléden, vagy Kecskeméten,
a Hortobágyon ha született volna,
az első Karácsony igaz történetéről
így szólna ma a bibliai monda:

... Rozál épp az udvart sepepte.
János meg a jószágnak almozott.
A kis Péterke az öreg kandúrral játszott.
A Puli, az meg hátul kalandozott.

Akkor ért a ház elé József.
Jó tejszagot lehelt a méla csönd.
Mária, fáradtan, alig vonszolta magát
S a kerítésen át József beköszönt.

Rozál fogadta hangos szóval:
– Mi szél sodorta erre kendteket? –
– Törvénybe mennénk. De beteg lett az asszony
s pihenni kéne, mert – ránk esteledett.

Kerestünk fődélt a korcsmában.
De szállást a bérlője nem adott.
Hej pedig az asszony az utolsóban van már,
de hiába – nincs pénz, mert szegény vagyok...

Már istálló is elég lenne,
Csak tető legyen már fejünk felett... –
Rozál a seprűjét a falnak támasztotta,
Bodri a kiskapuig settenkedett.

– Takarodsz vissza, beste lelke!
Kerüljenek csak kietek bentébb!
Talán egy ágy, az csak akad majd még a háznál.
Hogy elfáradt, szegény!... Eszem a lelkét!...–

Szélesre tárta a kiskaput.
Mária arca, mint viasz: sápadt.
– Ne ugass már, Bodri!... Hát nem látod, hogy vendég?!
Eredj csak, Péterke s szólj az apádnak!

Jöjjön csak, lelkem, segíték én...
Támaszkodjék rám!... Óvatost lépjen!...
Úgy-úgy, lelkem!... Kend meg csukja be csak a kaput,
de siessen, oszt maga is segítjen!...–

János is sebtén előkerült.
Kemény keze még a villát fogta.
– Utasok... Nincsen szállásuk... S beteg az as
Behívtam őket!...– Mért ne tetted volna?

– Az asszonynak vess tiszta ágyat!
Az ember meg a lócán elalhat.
És valami enni is akad tán a háznál...
Péter, egy kis borért, fiam, szaladj csak!...–

A Bodri is odasündörgött.
Péter a butykossal máris kocog.
S ameddig az asszony megvetette az ágyat,
János kolbászt s egy köcsög tejet hozott.

Máriát már a fájdalom rázta.
A párnák között csöndesen feküdt.
S amíg az asszony terít, megnyugodva látja,
Hogy János a szobába épen befűt.

A kemencében lángolt a tűz.
Rozál az ágynál csendesen állt ott
És lelkükre a tiszta ágy friss párna-szaga,
Mint békesség, csendesen leszállott...

Kint az égen holdfény ragyogott.
Házra, tájra ezüstszín-port hintett.
S még nem volt éjfél, mikor a meleg szobában,
ím, megszületett a régenvárt Kisdéd...

A szomszédságból akadt bölcső...
Nagy Andráséktól csipkés kis paplan.
S négy-öt asszony zsi bongott a szomszéd szobában,
a kis teknő körül szép kör-alakban...

Jaj de szép... s fiú!... Nézd csak, apjuk!...
Ujjongott Rozál, míg óva mosta...
És ígyen született meg az Isten Gyermeke...
... Már... hogyha nálunk születhetett volna!...

Alföldi Géza

